

Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Sosialdepartementet	
Saksnr.: 200301958	Dok.nr.: 37
Arkivkode: 311.1	Journ dato: 30.06.04
Avd.: STE	Saksbeh.: CSH
U.off.:	

Deres ref:

Vår ref:
04/474-008

Saksbehandler:
Borghild K. Torheim

Dato:
28. juni 2004

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE FORSLAG TIL ENDRINGER I KAPITTEL I I FORSKRIFT TIL LOV OM SOSIALE TJENESTER

Vi har med deres brev av 25. mars 2004 mottatt til høring et høringsnotat om forslag til endringer i forskrift 4. desember 1992 nr. 915 til lov om sosiale tjenester m.v. kapittel I Utenlandske statsborgeres rett til sosialhjelp. Høringsfristen var satt til 30. juni 2004.

Høringsnotatet ble oversendt Avdeling for økonomi-, kommunal- og sosialfag, og på bakgrunn av synspunkter derfra ønsker Høgskolen i Oslo å avgi følgende uttalelse:

Høgskolen i Oslo er tilfreds med at mottatt integreringstilskudd ikke lenger skal være avgjørende for om oppholdskommunen har ansvar for en søker.

Våre merknader gjelder spesielt forslaget om å oppheve forbeholdet om at det ikke må være "åpenbart urimelig" å vise en søker tilbake til mottak eller bostedskommune.

Om dette forslaget sier departementet (side 14 i høringsnotatet):

"Lov om sosiale tjenester inneholder ingen sikkerhetsklausul mot åpenbart urimelige tilbakevisninger i forhold til søkere som ikke omfattes av kapittel I i forskriften. Det bør ikke vedtas forskriftsbestemmelser som gir noen grupper utenlandske borgere en større mulighet til å få bistand fra sosialtjenesten i forbindelse med flytting enn andre sosialhjelpssøkere."

Vi stiller oss undrende til at departementet kan betrakte den gjeldende sikkerhetsklausul mot åpenbart urimelige avgjørelser som en (positiv) særbehandling av noen grupper utenlandske borgere.

Avgjørelser om tildeling av sosiale tjenester kan som kjent påklages og omgjøres etter reglene i sosialtjenestelovens §§ 8-6 og 8-7. Fylkesmannen kan omgjøre åpenbart urimelige avgjørelser. Sosialtjenesten har for øvrig ingen alminnelig adgang til å henvise den som søker ytelser eller tjenester til dennes bosteds- eller faste oppholdskommune. Sosialdepartementet har selv understreket i rundskriv I- 43/99 – om ansvaret for å yte pleie- og omsorgstjenester til sterkt pleietrengende ved flytting mellom kommuner – at den enkeltes rett til å bosette seg hvor han eller hun ønsker, er et moment som må veie tungt når kommunens ansvar skal fastsettes.

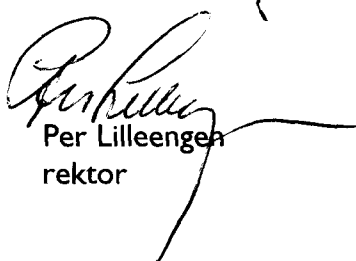
Når det gjelder utenlandske statsborgere, skal de i utgangspunktet behandles likt med norske borgere. Men, vi har egne regler om begrenset rett til sosialhjelp for personer som har tilbud om opphold i statlig mottak (§ 1-2 i forskriftene til sosialtjenesteloven) og tilsvarende regler for personer som er bosatt i en kommune etter avtale mellom kommunen og UDI (forskriftens §1-3). I begge disse bestemmelsene er det tatt inn en såkalt sikkerhetsklausul for å hindre åpenbart urimelige avgjørelser.

Problemet, slik vi oppfatter det, er dermed ikke at denne gruppen utenlandske borgere har noen særfordeler i lovverket, eller i praksis, snarere tvert om. I årsmeldingen til helse- og sosialombudet i Oslo for 2003 uttrykker for øvrig ombudet bekymring for denne gruppens rettstilstand. Ombudet fremholder at terskelen for å gi hjelp er lagt svært høyt, og at det også forekommer at de som trenger hjelp ikke får anledning til å levere søknad.

Etter vår oppfatning er det ikke tilstrekkelig utredet hva det å oppheve sikkerhetsklausulen egentlig vil innebære. Høringsnotatet berører ikke spørsmålet om hvordan sosialtjenesten skal behandle søknader fra utenlandske borgere som har tilbud i andre kommuner. Før en eventuell henvisning kan skje, må sosialtjenesten etter forvaltningslovens § 17 utrede spørsmålet om hvorvidt det faktisk foreligger et tilfredsstillende tilbud i en annen kommune, og er det barn involvert, også om tilbudet er tilfredsstillende for dem. Sosialtjenesten må dermed ta stilling til om tilbud til voksne og barn er trygge og adekvate, og sosialtjenesten vil neppe ha adgang til å overse hensynet til barns beste. Høgskolen i Oslo viser til endringer i menneskerettsloven av 1. august 2003 som inkorporerer FN's barnekonvensjon, herunder konvensjonens artikkel 3, som norsk lov.

Forslaget om å oppheve forbeholdet om at det ikke må være åpenbart urimelig å vise en søker tilbake til mottak eller bostedkommune, fremstår for oss som ulogisk, lite gjennomtenkt, egnet til å svekke utenlandske borgeres rettsstilling og vil kunne sette sosialkontorene, spesielt i Oslo, i miskreditt.

Med hilsen

Per Lilleengen
rektor

Åsulv Frøysnes
høgskoledirektør